

Nápověď v básni a ve filosofii

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2015](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2015](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 27. 3. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 27. 3. 2015

Nápověď v básni a ve filosofii

Šalda (*Zápisník IV*, str. 17) charakterizuje Ramuze jako básníka „nápovědi, sugesce, náznaku“. V poezii to není (nebo aspoň nemusí být) vada ani nedostatek. Jak se to má s „náznakem“ či „nápovědí“ ve filosofii? Nemyslím, že by bylo nutno něco takového z filosofie principiálně vykázat, ale v rámci „laboratorní“ filosofické práce to nemůže zůstat jen v podobě nápovědi či náznaku, nýbrž musí to být – v reflexi – náležitě odhalováno, byť jako problematické. Při skutečném, tj. aktuálním filosofování je třeba věnovat velkou péči také nejrozumnějším tušením a dojmům, ale je třeba je prověřovat jakýmsi zkusmým prováděním a převáděním do systematické (a výslovné) podoby, byť jen v hypotetické formě. V tom se filosofická práce a produkce zásadně liší od úpravy a produkce matematické: v matematice se má za to, že nemá smysl se pít po tom, jak řešitel dospěl k výsledku, protože výsledek je to, o čem jde. Naproti tomu ve filosofii je – jak každý filosof ví (nebo by měl vědět) – cesta k řešení důležitější než řešení samo. Málokdy má smysl pracovat při vlastním (individuálním a tedy svébytným) filosofování výsledků práce jiných filosofů, ale nejčastěji jsou inspirativní jisté partzie jejich cesty, po nichž dospěli k svému řešení (jež lze nepřijmout a jež je snad zajímavé pouze pro historiky).

(Písek, 150327-1.)